

שבת פרשת תצוה, יו"ד אדר-ראשון, ה'תשמ"א

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 הדרגות האמורות. ביתר ביאור: אודות הנשמה האלוקית נאמר בספר התניא
2 שהיא חלק אלוקה ממעל ממש אך ביחד עם כך נאמר עליה שהיא בבחינת
3 "אלוקות כפי שנעשה בבחינת נברא" כלומר במהותה הפנימית היא חלק
4 אלוקה אך בחיצוניותה היא בעלת 'תבנית' של נברא בעל מציאות לעצמו.

5 הדרגות השונות הקיימות בנשמה
6 האלוקית, זו שבגוף וזו העליונה יותר,
7 קשורות בחלק זה של הנשמה
8 האלוקית. הדרגה התחתונה ככולה
9 במסך החומר של הגוף ולכן איננה
10 רואה אלא את הגשמיות שסובבת
11 אותה. לעומתה הדרגה העליונה יותר
12 רואה את אור ה' אשר אין מקום פנוי
13 ממנו. אך עצם הנשמה זוהי פנימיותה
14 של הנשמה אשר היא ואלוקות הינם
15 דבר אחד ממש.

16 אמנותו של יהודי נובעת משני טעמים.
17 טעם אחד הוא לפי שמוזליותו
18 חזיון³² (=לפי שמוזלם רואה). 'מולי'
19 הינו כינוי לחלק הנשמה שלמעלה
20 מהגוף, כלומר דהנשמה
21 שלמעלה רואה אלוקות
22 (וכאמור לקמן בסעיף הבא שראיה
23 גורמת להתאמתות חזקה שלמעלה
24 מזו הנגרמת על ידי שכל), וזה
25 פועל דהנשמה שבגוף

26 האמונה באלוקות. ועוד באור מניין נובעת האמונה של היהודי,
27 דשרש האמונה הוא מעצם הנשמה (שלמעלה גם ממזליותה
28 חזיון). דזה שעצם הנשמה מקשרת באלוקות היא התקשרות
29 עצמית (שאניה תלויה בסבה חיצונית, גם לא בענין הראיה
30 שלמעלה משכל. כלומר זו התקשרות הקיימת בה מצד עצמה להיותה
31 חלק אלוקה ממעל ממש, כך שאלוקות זה היא והיא זו אלוקות).

32 הסברת הדברים האמורים לקמן:

33 כאשר מדובר אודות הקשר בין הדרגות השונות של הנשמה, זה הינו ברומה
34 לקשר הקיים בין חלקי האדם אשר מהם מציאותו מורכבת, איברי גופו
35 ונשמתו. הדבר יובן בבהירות באמצעות הסיפור הבא: פעם, בהיות אדמו"ר
36 ה'צמח צדק' ילד, ישב בחיקו של סבו, אדמו"ר הזקן וקרא "סבא, סבא!".
37 ויאמר לו סבו "איפה הוא סבא?" הצביע הילד על ראש הסבא. אמר הסבא:
38 "זהו הראש של סבא, אך היכן סבא?" הצביע הילד על ידיו של הסבא: "הנה
39 סבא". אמר הסבא: "אלה הן ידיו של סבא, אך היכן סבא?" וכך חזר הדבר
40 על עצמו בצורות שונות. ירד הילד מברכיו של סבו והסתתר מאחורי הדלת.
41 לפתע צעק "סבא! סבא!" פנה אליו אדמו"ר הזקן "מה?" אמר הילד "הנה,
42 זהו סבא"

43 הסברת הדברים: מציאות האדם כוללת את איברי גופו ואת נשמתו. האיברים
44 שונים זה מזה מן הקצה אל הקצה. כל אחד מאיברי גוף האדם מוגדר

45 ב'תבנית' מסויימת השונה מזו של שאר האיברים. לכל איבר יש את תפקידו
46 הפרטי המיוחד לו. לעומת זאת נשמת האדם איננה איבר נוסף, היא מהותו
47 הפנימית של האדם הנמצאת בתוך האיברים כולם. נשמת האדם איננה קשורה
48 ב'תבנית' כזו או אחרת של איבר מסויים, באותה מידה שאיננה מוגדרת
49 בתבנית של 'רגליים' כך גם איננה
50 מוגדרת בתבנית של 'ראש', היא
51 למעלה מ'רגליים' והיא למעלה
52 מ'ראש'. אך ביחד עם זה היא הנשמה
53 של ה'ראש' והיא הנשמה של
54 ה'רגליים'. היא המהות הפנימית של
55 הרגליים ושל הידיים ושל כל אחד
56 מאיברי האדם. כאמור בסיפור, מצד
57 אחד ה'סבא' איננו הראש ואיננו
58 הידיים, אך ביחד עם זה ה'סבא' זוהי
59 נשמתו הנמצאת ומתגלה בתוך
60 האיברים כולם. כל כולו של הסבא
61 נמצא בכל אחת משתי ידיו, ברגליו
62 וכו'.

63 כמו כן, כאשר מדובר אודות הנפש
64 האלוקית, ישנן מצד אחד הדרגות
65 השונות הקיימות בה שהן בדוגמת
66 האיברים שלה, וישנה 'עצם הנשמה'
67 שמעבר אליהן. 'עצם הנשמה' איננה
68 דרגה נוספת, היא מעבר לכל הדרגות.
69 הדרגות השונות קשורות ב'תבניות'
70 רוחניות שונות, חלק הנשמה שבגוף מוגבל ב'תבנית' הקשורה בכוחותיו
71 הגלויים של האדם, חלק הנשמה שלמעלה מהגוף מוגדר אף הוא ב'תבנית'
72 הקשורה ברוחניותם של עולמות עליונים, לעומת זאת 'עצם הנשמה' מופשטת
73 מכל 'תבנית' שהיא. אך ביחד עם זה 'עצם הנשמה' היא הנקודה הפנימית
74 והיא בבחינת ה'נשמה' של הדרגות כולן.

75 ויש לומר, דמהחלוקים וההבדלים שפנין שני הבאורים
76 (הענינים) המסבירים את הטעם לאמנותו של היהודי) הוא, דהאמונה
77 הקיימת דהנשמה המלכשת בגוף הבאה כתוצאה מראית הנשמה
78 שלמעלה, הרי הצורה בה קיימת אמונה זו בגוף היא בבחינת מקיף
79 כאמור בסעיף ג' בחינת מקיף פירושה שהאדם חש בה ומתפעל ממנה אך אין זה
80 מתקבל בכוחותיו הגלויים, שכלו ורגשותיו וכל פעולותיו אינם משתנים בעקבות
81 אמונה זו. דכיון שרוחניותה של הנשמה שלמעלה היא קשורה
82 ב'תבנית' כזו שלמעלה משייכות להתלבשות בגוף לכן פעלתה
83 דהנשמה המלכשת בגוף איננה יכולה להתקבל ב'תבניתם' המצומצמת
84 של הכוחות הגלויים ולכן היא בבחינת מקיף. ובכדי שהאמונה
85 (דהנשמה המלכשת בגוף) תהיה בפנימיות כלומר שהאמונה
86 תתקבל ותיקלט גם בשכלו ורגשותיו של האדם ותחדור בכל פעולותיו, הוא
87 דווקא על ידי גלוי נקודה עמוקה יותר בנשמה שהיא ההתקשרות
88 עצמית דעצם הנשמה. פי עצם הנשמה עם היותה מצד מהותה